

РАССЫЛКА #4

10 ЛІСТАПАДА, 2020

КУЛЬТУРНЫ СУПРАЦІЎ У БЕЛАРУСІ

БЕЛАРУСКІ ФОНД КУЛЬТУРНАЙ САЛІДАРНАСЦІ
БЕЛАРУСКІ ПЭН-ЦЭНТР

Фота: Дар'я Палікарпава

1. ЗАТРЫМАННІ І СУДЫ
**2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ,
АДЛІЧЭННІ**
3. АДКРЫТЫ ЛІСТ
КУЛЬТУРНАЙ СУПОЛЬНАСЦІ
4. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

5. ГАЛАСЫ АСОБАЎ
6. ЗВАРОТ СВЯТЛАНЫ
ЦІХАНОЎСКАЙ
7. МІЖНАРОДНАЯ
САЛІДАРНАСЦЬ
8. АЎКЦЫЁН

1. ЗАТРЫМАННІ І СУДЫ

На акцыі ў Мінску 1 лістапада затрымалі **Гэніка Лойку** — занага скульптара, вядомага абаронцу беларускай мовы, змагара за беларускамоўную адукацыю, арганізатара ўнікальных скульптурных пленэраў «Легенды з пяску». Але, напэўна, ён найбольш вядомы як аўтар помніка Тадэвушу Касцюшку ў Косава, за які ён высакародна адмовіўся браць грошы. 3 лістапада скульптар атрымаў 20 сутак арышту.

2 лістапада актрыса Тэатра беларускай арміі **Алеся Клачко** была затрыманая, з'явіўшыся па позве ў Цэнтральны РУУС «для размовы». Як паведаміў яе калега **Алег Бабуль**, «раней Алеся ўдзельнічала ў здымках відэароліка **Freedom Belarus**, пасля чаго ў яе дома быў праведзены ператрус». Пасля суду 3 лістапада Алеся вызвалілі, прызначыўшы выплаціць штраф 30 базавых велічынь (810 рублёў).

Таццяна Галуза, выкладчыца Мінскага дзяржаўнага каледжа мастацтваў, харавая дырыгентка, была затрыманая 2 лістапада. **Магчыма**, затрыманы дырыжораў звязаныя з паляваннем на «лятучыя хары». Таццяна атрымала штраф у 30 базавых велічынь (810 рублёў) за «пикетаванне ў Вялікім тэатры оперы і балета».

Photo Credit: Facebook

Падчас канцэрта ў двары каля Рыгі 3 лістапада былі затрыманыя: музыкі праекту “Радыё Каранцін” **Іван Арцімовіч** (Vuraj, атрымаў **7** сутак), **Андрэй Аляксеенка** (Тонкіход і Ірдарат, атрымаў **10** сутак).

Філіп Петчанка (Dee Tree, Vuraj; атрымаў **12** сутак), а таксама літаратар **Сярг Мядзведзеў** (атрымаў **10** сутак) і **Аляксандр Белік** (атрымаў **7** сутак), якія дапамагалі складваць інструменты. Частку інструментаў канфіскавалі.

4 лістапада прадстаўнікі славы структур забралі са сваіх працоўных месцаў у Філармоні артыста камернага хора **Дзяніса Іванова** і віялэнчэліста **Аляксандра Сердзюкова**, якія былі удзельнікамі акцыі з **Вольным хорам**.

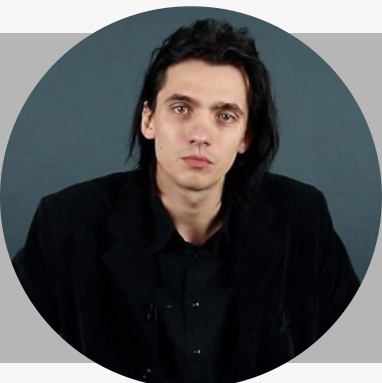
6 лістапада суд пакараў музыкаў **15** суткамі адміністрацыйнага арышту.

Увечары 4 лістапада па ўсім Мінску мэтанакіравана затрымлівалі музыкаў, якія давалі канцэрты ў розных дварах па Мінску і падтрымлівалі музыкай маршы. Усяго затрымана больш за 10 чалавек, у тым ліку барабаншчыкі з гурта "Патрабуем разысціся". Вядомыя наступныя прозвішчы затрыманых:

Антон Карыцкі, Алена Панамарова, Максім Корзун, Аляксандр Гадоўнікаў, М.А.Галянтава, А. В.Бержнікаў, Цімацэ Суладзэ (затрыманы ў Сухарава, атрымаў 15 сутак арышту), **Мікіта Камянецкі** (затрыманы ў Малінаўцы), **Іван Мінчанка, Іван Кабашнікаў**.

5 лістапада пасля дваравага канцэрта ў Мінску затрымалі вакаліста гурта «Мутнаевока» **Яўгена Змушку**. 6 лістапада Яўген атрымаў 15 сутак адміністрацыйнага арышту.

6 лістапада пасля выступу ў адным з Мінскіх двароў затрымалі паэта **Паўла Горбача**. 9 лістапада суд пакараў Паўла 15 суткамі арышту.

6 лістапада суд аштрафаваў мастачку і дызайнерку **Аляксандру Гушчу** на 593 рублі за ўдзел у жаночым маршы 6 кастрычніка. Аляксандра вядомая на ўвесь свет: у дзяцінстве яна трапіла ў страшны пажар і засталася без рук, але нягледзячы ні на што, жыве поўным жыццём: малюе, танчыць, займаецца косплэем. Падтрымаць Аляксандру ў суд прыйшло столькі людзей, што зала змагла змясціць толькі траціну.

Фота: Telegraf.by, Facebook, Белсат

**8 ЛІСТАПАДА ПАДЧАС ШЭСЦЯ
БЫЛІ ЗАТРЫМАНЫЯ БОЛЬШ ЗА
1000 ЧАЛАВЕК. СЯРОД ІХ:**

- актор тэатра імя Горкага, Маляваныч з "Калыханкі" **Аляксандр Ждановіч**;
- дызайнер і мастак **Уладзіслаў Стальмахоў** разам з дачкой, дызайнеркай **Настай Стальмаховай**;
- прадусар і рэжысёр **Яўген Шапчыц**;
- адзін з вядучых беларускіх лаціністаў і скарызназнаўцаў **Алесь Жлутка**;
- актор і рэжысёр **Юры Дзівакоў-Душэўскі** (штраф **10** базавых велічынь);
- кітабіст, філолаг і гісторык мовы **Міхась Тарэлка**;
- перакладчыца **Алена Трацякова** (штраф **10** базавых велічынь),
- былы актор Цырка дзю Салей **Сямён Букін**;
- фатографка **Вольга Бігель** (справу даслалі на дапрацоўку, Вольгу адпусцілі).

7 лістапада пасля дваравых канцэртаў затрыманая адзін з найлепшых беларускіх саксафаністаў, флейтыст, клавэшнік, кампазітар, джэзмэн **Павал Аракелян** (атрымаў 15 сутак арышту) і музыкі з гурту "Рэха": **Андрусь Такінданг**, Ігар Асідчанка, Канстанцін Лісецкі, Леанід Паўлёнак.

2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ, АДЛІЧЭННІ

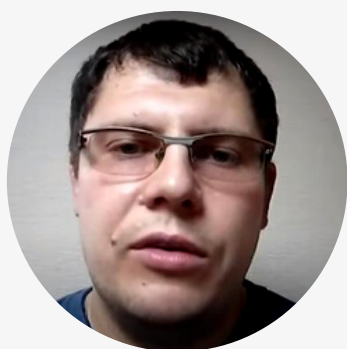
МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ АДМЯНІЛА МІЖНАРОДНЫ МІНСКІ КІНАФЕСТЫВАЛЬ “ЛІСТАПАД”. АФІЦЫЙНАЯ ПАДСТАВА – ЭПІДЭМІЯ КАРАНАВІРУСУ.

Пры гэтым кінатэатры працягваюць працаваць у звычайным рэжыме. Напярэдадні кінафестываль адмовіўся ад традыцыйных прызоў ад *Лукашэнкі* – ўзнагароды «За гуманізм і духоўнасць у кіно» і прыза «За захаванне і развіццё духоўнасці ў кінамастацтве». Таксама з сайту кінафестывалю прыбралі інфармацыю пра кіраўніка “Белай Русі” *Генадзя Давыдзьку*, які 10 год быў старшынём журы.

«ГЕРОЙ УСІХ НАШЫХ ФІЛЬМАЎ – ЧАЛАВЕК СВАБОДНЫ І СТВАРАЮЧЫ. СЦВЯРДЖАЦЬ ГЭТА – НАША МІСІЯ ТУТ І ЦЯПЕР», – ГАВОРЫЦЦА Ё КАМЕНТАРЫ КАМАНДЫ ФЕСТИВАЛЮ.

2 лістапада з Акадэміі мастацтваў адлічылі ад **6 да 14 студэнтаў**. Выкладчыкі і супрацоўнікі Акадэміі запісалі відэазварот у падтрымку студэнтаў, якія, на іх думку, адлічаныя па палітычных матывах.

“МЫ АДКРЫТА ВЫСТУПАЕМ СУПРАЦЬ АДЛІЧЭННЯ СТУДЭНТАЎ. МЫ ЛІЧЫМ ДЗЕЯННІ АДМІНІСТРАЦЫІ АКАДЭМІІ НЕЗАКОННЫМІ, БО СТУДЭНТЫ БЫЛІ АДЛІЧАНЫЯ ЗА СВАЮ ГРАМАДЗЯНСКУЮ ПАЗІЦЫЮ, І НІЯКІХ ІНШЫХ ПРЫЧЫН НЕ БЫЛО”, – ГАВОРЫЦЦА Ё ЗВАРОЦЕ.

2 лістапада з Радыё Гродна звольніўся гукарэжысёр **Аляксандр Маршмыш**.

Прычынай звальнення стаў маральны выбар, перад якім Аляксандра паставіла кіраўніцтва і які супярэчыў яго каштоўнасцям.

“Нельга ісці на кампрамісы са сваімі перакананнямі”, – сказаў ён у сваім відэазвароце.

4 лістапада звольнілі яшчэ двух артыстаў Гродзенскага абласнога драматычнага тэатра: **Паліну Левіну** і **Аляксея Станогу**.

Пра гэта расказала артыстка драмтэатру **Наталья Лявонава**, якую звольнілі раней.

Агулам адтуль звольнілі ўжо ня менш за 14 працаўнікоў.

3. АДКРЫТЫ ЛІСТ ПРАДСТАЎНІКОЎ КУЛЬТУРНАЙ СУПОЛЬНАСЦІ

ЗА НЕКАЛЬКІ ДЗЁН БОЛЬШ ЗА
800 ПРАДСТАЎНІКОЎ І
ПРАДСТАЎНІЦ БЕЛАРУСКАЙ
ТВОРЧАЙ СУПОЛЬНАСЦІ
ПАДПІСАЛІ ЗВАРОТ, У ЯКІМ
ЯНЫ АСУДЖАЮЦЬ
ЗВАЛЬНЕННЕ ВЯДУЧЫХ
МУЗЫКАЎ З ВЯЛІКАГА ТЭАТРА
БЕЛАРУСІ ЗА АДКРЫТАЕ
ВЫКАЗВАННЕ СВАЁЙ
ГРАМАДЗЯНСКАЙ ПАЗІЦЫІ І
ПАТРАБУЮЦЬ СПЫНІЦЬ ЦІСК
НА ДЗЕЯЧАЎ І ДЗЯЯЧАК
КУЛЬТУРЫ І МАСТАЦТВА.

5. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

Фота: Facebook

“Вольны хор” – з’яўляецца непрадказальна, выконвае літаральна пару кампазіцый і знікае.

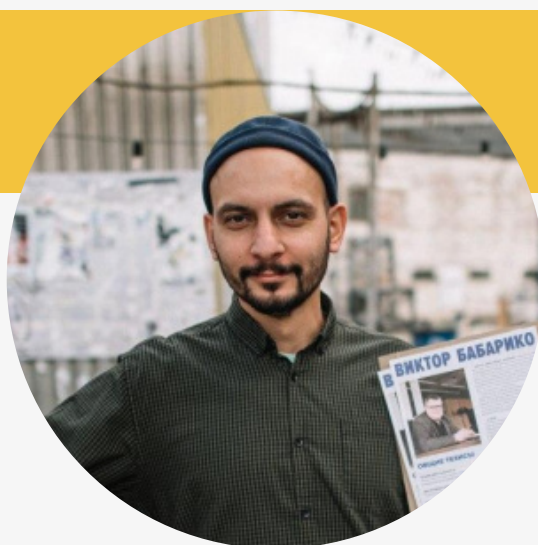
Ён арганізаваўся адразу пасля выбараў, тады да яго далучаліся розныя людзі, спачатку супрацоўнікі Філармоніі, а пасля і іншыя музыкі. Усведамляючы, што кожнага з удзельнікаў могуць высачыць і арыштаваць, музыкі аднак працягваюць ладзіць нечаканыя акцыі.

“Усе мы чакаем, пакуль па нас прыйдуць. Некаторыя ўжо дачакаліся. Але што рабіць? Справа ў тым, што так, як яно цяпер, быць не павінна. Смелыя людзі думаюць пра будучыню. Страх і пераадоўваецца такім чынам. Мы гэта робім дзеля будучыні народа. Але і сваю будучыню ніхто не адмяняў. Гэта ўжо не гульня. Гэта сапраўдная барацьба за сябе”.

188 супрацоўнікаў Вялікага тэатра Беларусі падтрымалі звольненых на мінулым тыдні калег і заклікалі дырэкцыю тэатра перагледзіць сваё рашэнне.

Лявон Халатран, які кіраваў руін-барам ОК16, быў валанторам штаба **Віктара Бабарыкі** і які з 14 жніўня знаходзіцца ў СІЗА на Валадарскага, дасылае адтуль вельмі кранальныя і творчыя малюнкi, казкі, арыгамі для сына і жонкі, каб падтрымаць іх.

Фота і відэа гэтых чароўных лістоў – [па спасылцы](#)

НЯГЛЕДЗЯЧЫ НА ЗАТРЫМАННІ МУЗЫКАЎ І ЗЛІЎ АСАБІСТЫХ ДАДЗЕННЫХ ЖЫХАРОЎ ГЭТЫХ ДВАРОЎ, ЯКІЯ ПАДТРЫМЛІВАЮЦЬ ДВАРВЫЯ КАНЦЭРТЫ, НЕ ЗВАЖАЮЧЫ НА НАДВОР'Е І ПАСТАЯННЫ ЦІСК З УСІХ БАКОЎ, **ЛЮДЗІ** ПРАЦЯГВАЮЦЬ ЛАДЗІЦЬ У СВАІХ ДАМАХ МЕРАПРЫЕМСТВЫ І АБАРАНЯЦЬ ІХ АД НЕЗАКОННЫХ ДЗЕЯННЯЎ УЛАДАЎ.

5. ГАЛАСЫ АСОБАЎ

Дызайнер з усясветным імем **Уладзімір Цэслер**, чые працы выстаўляюцца ў Луўры, а таксама ў музеях і галерэях Амстэрдама, Будапешта, Сафіі, Варшаве, напрыканцы жніўня ўвайшоў у склад Каардынацыйнай рады – і амаль адразу з’ехаў з Беларусі, бо за публікацыі з малюнкамі на тэму выбараў і гвалту яго маглі прыцягнуць да крымінальнай адказнасці. У размове з парталам Tuzin.fm Уладзімір распавёў, што сутнасць беларусаў – любоў, як ён не чакаў такой салідарызацыі і як усё гэта натхняе на творчасць. **“І любоў перамагае ўсё адно. Нацыя аб’ядналася. Мне здавалася, што гэта немагчыма – але гэта здарылася”**.

Сяргей Курыленка, звольнены за забастоўку рэжысёр-пастаноўшчык Гарадзенскага драматычнага тэатра, распавёў пра сваё звальненне і жыццё пасля гэтага важнага крока. **“Мы мусім рабіць нейкія крокі, якія б складаныя для нас ні былі. Хоць штосьці трэба рабіць, па сваіх сілах і магчымасцях. Іначый нас чакае жах без канца”**.

Аляксандр Ждановіч, актор тэатра імені Горкага, экс-вядоўца “Калыханкі”, у гутарцы з tut.by раскажаў пра сваё стаўленне да пратэстаў, пазіцыю як культурнага дзеяча і эвалюцыю поглядаў.

“Доўгі час я лічыў, што палітыка – гэта вельмі вузкая сфера, якая вядзе да таго, што я не люблю, – фальшы, падтасоўванне, мана, бруд у рэшце рэшт. Таму гэтая сфера была мне чужая. Пры тым ёсць панятак грамадзянскай пазіцыі, грамадскай актыўнасці. Альтэрнатывы няма, бо ад гэтай сферы залежыць наша жыццё”.

Паэт **Дзмітры Строцаў**, які 3 лістапада быў вызвалены пасля **13** сутак, падзяліўся сваімі “ўражаннямі” ад арышту з Нашай Нівай. За некалькі крокаў ад пад’езда Дзмітрыю надзелі на галаву мяшок, пагрузілі ў мікрааўтобус і завезлі ў КДБ, пасля ў РУУС, на Акрэсціна і ў Жодзіна. **“Я даў шмат інфанагодаў, занадта шмат, і свабодна публікаваў матэрыялы на фэйсбуку. У іх ёсць пункцік, што яны шукаюць лялькаводаў і арганізатараў, але размовы ў нас не атрымалася”**.

Фота: onliner.by, Р.Хілімончык, Раман Якімаў

6. ЗВАРОТ СВЯТЛАНЫ ЦІХАНОЎСКОЙ ДА ТВОРЧАЙ СУПОЛЬНАСЦІ

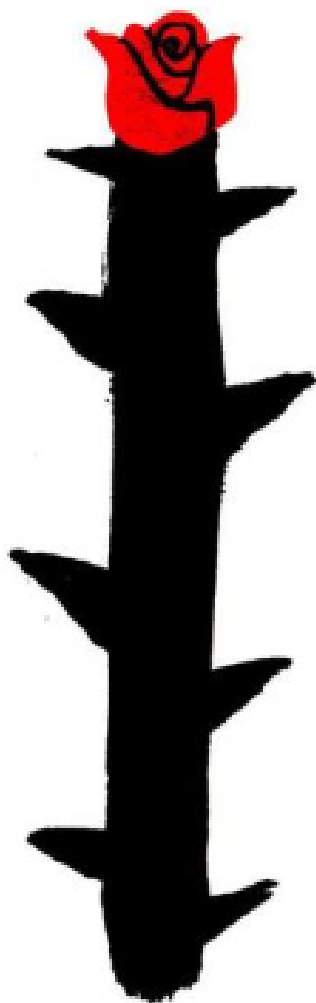
Photo Credit: Ritzau Scanpix/AFP/Getty

Святлана Ціханоўская выказала падзяку артыстам, музыкам, мастакам і ўсім дзеячам і дзеячкам культуры, якія падтрымліваюць мірны пратэст беларусаў, дома і за мяжой. Поўны тэкст звароту чытайце па [спасылцы](#).

“ДЗЯКУЮЧЫ ВАМ У МІРНАГА ПРАТЭСТУ ЁСЦЬ ГОЛАС – ЁН ГУЧЫЦЬ У ВАШЫХ ВЕРШАХ. У МІРНАГА ПРАТЭСТУ ЁСЦЬ ГІМНЫ – ГЭТА ПЕСНІ, ЯКІЯ ВЫ ВЫКОНВАЕЦЕ. У МІРНАГА ПРАТЭСТУ ЁСЦЬ СІМВАЛЫ – ГЭТА ВУЛІЧНАЕ МАСТАЦТВА, ПЛАКАТЫ І МУРАЛЫ, ЯКІЯ ВЫ СТВАРАЕЦЕ. І ГАЛОЎНАЕ: У МІРНАГА ПРАТЭСТУ ЁСЦЬ МЭТА – ПАБУДАВАЦЬ НОВУЮ БЕЛАРУСЬ, ДЗЕ ЁСЦЬ СВАБОДА ТВОРЧАСЦІ, СВАБОДА СЛОВА І СВАБОДА ЧАЛАВЕКА”.

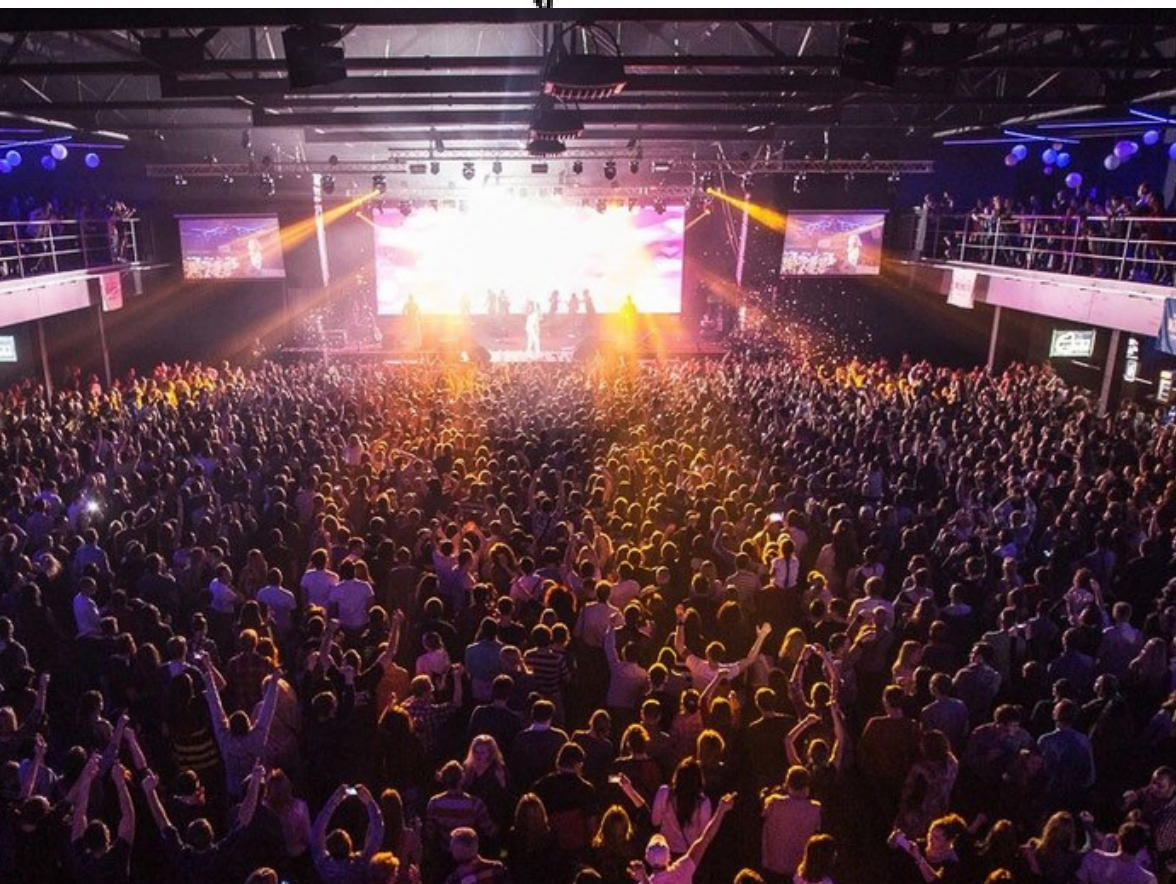
6. INTERNATIONAL SOLIDARITY

У Амстэрдаме з 30 кастрычніка па 7 лістапада праходзіла **выстава беларускага пратэстнага мастацтва**. Плакаты, малюнкi, жывы перформанс, фота пратэстнага стрыт-арту, вокнаў, дзвярэй, двароў – падрабязнасці можна знайсці па **спасылцы**. Праект быў рэалізаваны на сродкі беларускай дыяспары ў Нідэрландах пры падтрымцы **Het Actiefonds** і платформы **StandByArt**.

Long Live Belarus

Art Credit: Jury Toreev

4 лістапада ў Кіеве адбыўся маштабны музычны марафон “Мы разам!” прысвечаны “ўкраінскаму і беларускаму народам, якія застаюцца вернымі свайму сэрцу, шматвекавому сяброўству і імкненню да волі”. Мерапрыемства было ініцыявана Міністэрствам культуры і інфармацыйнай палітыкі Украіны і **транслявалася** ў найпроставым эфіры. Сярод удзельнікаў і ўдзельніц – **Brutto Nostra, NaviBand, Naka, «БЕЗ ОБМЕЖЕНЬ», «Друга Ріка», «СКАЙ», «ДахаБраха», Kozak System.**

Прадстаўнікі і прадстаўніцы **грамадзянскай супольнасці Ізраіля**, выхадцы з Беларусі, сярод якіх таксама дзеячы і дзеячкі культуры, звярнуліся да прэм'ер-міністра Ізраіля, заклікаючы яго падтрымаць пратэст беларускага народу супраць дыктатуры і не замоўчваць факты гвалту ды рэпрэсій.

“Ізраіль – краіна, пабудаваная выжыўшымі падчас Халакосту і іх нашчадкамі. Гісторыя вучыць нас, што страшныя падзеі сярэдзіны 20 стагоддзя адбыліся на фоне ўсеагульнага маўчання,” – нагадваюць аўтары і аўтаркі звароту.

4 лістапада адбыўся анлайн вечар паэтычных чытанняў **Дзмітрыя Строцова** і яго сяброў з Беларусі, Расіі і Украіны. Паглядзець запіс можна па [спасылцы](#)

Міжнародная праваабарончая арганізацыя **Міжнародны ПЭН-клуб** падтрымала беларускіх дзеячаў культуры ў іх барацьбе.
«Беларускія літаратары і мастакі знаходзяцца ў цэнтры мірнага супраціву парушэнням асноўных правоў і свабодаў. Яны выкарыстоўваюць свае літаратурныя і мастацкія творы, музыку і тэатральныя пастаноўкі для выкрыцця злоўжыванняў рэжыму Лукашэнкі. За гэта яны церпяць рэпрэсіі з боку ўладаў. Мірны пратэст і свабода творчасці непадзельныя як і правы, якія неабходна паважаць», – каментуе **Джэніфер Клеменс**, старшыня Міжнароднага ПЭНа.

У адказ на справаздачу АБСЕ ПЭН Амерыкі выпусціў заяву, у якой заклікае арганізацыю звярнуць асаблівую ўвагу на пераслед у дачыненні да культурніцкай супольнасці Беларусі.

8. АЎКЦЫЁН

УСЕ СРОДКІ АД АЎКЦЫЁНАЎ БУДУЦЬ ПЕРАЛІЧАНЫЯ Ў **БЕЛАРУСКІ ФОНД КУЛЬТУРНАЙ САЛІДАРНАСЦІ**, СТВОРАНЫ З МЭТАЙ АКАЗАННЯ ПАДТРЫМКІ ПРАДСТАЎНІКАМ БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРНАЙ СУПОЛЬНАСЦІ, ЯКІЯ ПАЦЯРПЕЛІ ЗА СВАЮ ГРАМАДЗЯНСКУЮ ПАЗІЦЫЮ.

Музыка **Юрый Стыльскі** выставіў на аўкцыён свой аўтапартрэт.

Каб падтрымаць пацярпелых дзеячаў і дзячак культуры, лідар славутага гурта “Крама” **Ігар Варашкевіч** прадае сваю рарытэтную гітару, на якой сачыніў культавыя песні.1

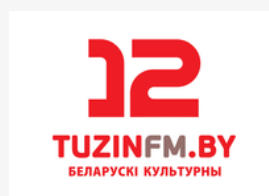

На аўкцыён выстаўлены лот ад **Уладзіміра Цэслера**. Ён распрацуе экслюзіўны лагатып дзеля арганізацыі альбо асобы. **“Права артыста – быць вольным. Абавязак артыста – дыхаць паветрам свайго часу. Я ў захапленні ад мужнасці тых, хто сёння адстойвае не толькі сваю асабістую свабоду выбару, але і лепшую для ўсіх нас будучыню”,** – кажа ён.

Гэты матэрыял падрыхтаваны ў супрацы Беларускім ПЭН-цэнтрам і Беларускім фондам культурнай салідарнасці.

Інфармацыйны партнёр - партал TuzinFM.by

КАНТАКТЫ

E-mail: BFKS2020@protonmail.com

Telegram: [@by_culture](https://t.me/by_culture)

Facebook: <https://www.facebook.com/bcsfbel>

YouTube: <http://bit.ly/youtube-byculture>

ДАПАМАГЧЫ ДЗЕЯЧАМ І ДЗЯЯЧКАМ КУЛЬТУРЫ

